

Na osnovu člana IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 69. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 30. decembra 2009. godine, i na 40. sjednici Doma naroda, održanoj 30. decembra 2009. godine, usvojila je

ZAKON

O AGENCIJI ZA PREVENCIJU KORUPCIJE I KOORDINACIJU BORBE PROTIV KORUPCIJE

DIO PRVI - UVODNE NAPOMENE

Član 1. (Predmet Zakona)

Ovim Zakonom uređuju se: pojam korupcije, osnivanje i pravni status Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (u daljnjem tekstu: Agencija), način i oblici prevencije korupcije, principi rada Agencije, djelokrug i nadležnosti Agencije, poslovi i zadaci, način rukovođenja, saradnja i odnosi s javnošću.

Član 2. (Definicija korupcije)

U smislu ovog Zakona, korupcija označava svaku zloupotrebu moći povjerene javnom službeniku ili licu na političkom položaju na državnom, entitetskom, kantonalnom nivou, nivou Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, gradskom ili općinskom nivou, koja može dovesti do privatne koristi. Korupcija posebno može uključivati direktno ili indirektno zahtijevanje, nudenje, davanje ili prihvatanje mita ili neke druge nedopuštene prednosti ili njenu mogućnost, kojima se narušava odgovarajuće obavljanje bilo kakve dužnosti ili ponašanja očekivanih od primaoca mita.

Član 3. (Značenje izraza)

Pojedini izrazi korišteni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

a) *Javni službenik* podrazumijeva:

- 1) svako lice koje obavlja zakonodavnu, izvršnu, upravnu, tužilačku ili sudsku funkciju, bilo da je imenovano ili izabrano, bilo da je funkcija stalna ili privremena, plaćena ili neplaćena, bez obzira na rang tog lica;
- 2) svako lice koje obavlja javnu funkciju, uključujući funkciju u javnom organu ili javnom preduzeću ili obavljanje javne službe;
- 3) svako drugo lice definirano u pravnom sistemu Bosne i Hercegovine kao javni funkcioner, javni službenik ili državni službenik.

b) *Sukob interesa* je pojava u kojoj izabrani zvaničnici, nosioci izvršnih dužnosti, savjetnici i/ili drugi zvaničnici s javnim ovlaštenjima, imaju privatni interes koji utiče ili može uticati na zakonitost, transparentnost, objektivnost i nepristrasnost u obavljanju javnih dužnosti, odnosno u kojima privatni interes šteti ili može štetiti javnom interesu.

c) *Javna imovina* je pokretna i nepokretna imovina, kao i javna sredstva izdvojena političkim strankama od strane države, entiteta, kantona, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, grada ili općine.

d) *Budžet* je budžet institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine.

DIO DRUGI - OSNIVANJE AGENCIJE

POGLAVLJE I. NADLEŽNOSTI I PRINCIPI RADA AGENCIJE

Član 4. (Osnivanje Agencije)

Ovim Zakonom osniva se Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije s ciljem prevencije uticaja korupcije na razvoj demokratije i poštivanja osnovnih ljudskih prava i sloboda, kao i uticaja na podiranje ekonomskog i privrednog razvoja Bosne i Hercegovine, te svih ostalih oblika uticaja na društvene vrijednosti, kao i za koordinaciju borbe protiv korupcije.

Član 5.
(Ciljevi osnivanja Agencije)

Ciljevi osnivanja Agencije su:

- a) identificiranje i eliminiranje uzroka korupcije;
- b) odvracanje lica od činjenja krivičnih djela u vezi s korupcijom;
- c) osiguravanje i unapređenje pravnog okvira za prevenciju korupcije;
- d) podsticanje učešća civilnog društva u prevenciji korupcije;
- e) podizanje svijesti javnosti i stvaranje odnosa netolerancije prema korupciji;
- f) edukacija i bolje upoznavanje društva o uzrocima i posljedicama uticaja korupcije, te o aktivnom učešću u njenoj prevenciji;
- g) promoviranje transparentnog i odgovornog rada organa i institucija u Bosni i Hercegovini.

Član 6.
(Status Agencije)

- (1) Agencija je nezavisna i samostalna upravna organizacija, koja za svoj rad odgovara Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.
- (2) Sredstva za rad Agencije osiguravaju se u budžetu.
- (3) Sjedište Agencije utvrdit će Vijeće ministara Bosne i Hercegovine u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 7.
(Antikorupcijski principi)

Sve javne službe u Bosni i Hercegovini svoj rad zasnivaju na sljedećim antikorupcijskim principima:

- a) Jednak tretman i nediskriminacija. Svi imaju pravo na jednak pristup pri obavljanju aktivnosti od javnog interesa i jednak tretman od strane javnih službenika, bez korupcije.
- b) Zabrana korumpiranog ponašanja. Javni službenici ne smiju u obavljanju svoje dužnosti tražiti ili prihvatiti nedopuštenu korist za obavljanje svojih dužnosti.
- c) Transparentnost i javna kontrola. Obavljanje svih javnih funkcija bit će transparentno i podlijezat će javnoj kontroli.
- d) Zaštita "prijavlivanja korupcije". Niko ne smije biti kažnjen ili na bilo koji način trpjeti bilo kakve posljedice zbog prijavljivanja, u dobroj vjeri, onoga što smatra koruptivnim djelom ili nepravilnostima u propisanim postupcima. Ako lice koje prijavi eventualno koruptivno ponašanje ili nepropisno postupanje u obavljanju javne službe trpi posljedice, ima pravo na odštetu utvrđenu posebnim postupkom kod nadležnog organa, o čemu će Agencija donijeti poseban propis.

Član 8.
(Principi rada Agencije)

- (1) U obavljanju svog djelokruga utvrđenog Zakonom Agencija se pridržava sljedećih antikorupcijskih principa:
- a) Zakonitost - mjere za prevenciju korupcije bit će provedene u skladu sa Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine, na način koji osigurava poštivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda.
 - b) Transparentnost i javna kontrola - rad će biti transparentan i podlijevat će javnoj kontroli.
 - c) Jednak tretman i nediskriminacija - svi imaju pravo na jednak pristup pri obavljanju aktivnosti od javnog interesa i jednak tretman od strane javnih službenika, bez korupcije.
 - d) Interakcija - efikasnost mjera za prevenciju korupcije bit će osigurana kroz koordinaciju aktivnosti svih tijela, razmjenu informacija među njima, te uzajamnu saradnju.
 - e) Kontinuitet - uspostavljanje i provođenje efikasnih mjera za prevenciju korupcije njihovim kontinuiranim nadzorom i pregledom.
- (2) Osim principa iz stava (1) ovog člana, Agencija će u svom radu primjenjivati principe: efikasnosti, ekonomičnosti, odgovornosti i dosljednosti.

Član 9.
(Djelokrug Agencije)

Agencija je nadležna za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije u institucijama javnog i privatnog sektora kod:

- a) nosilaca funkcija u zakonodavnoj, izvršnoj i sudskoj vlasti na svim nivoima;
- b) javnih službenika, zaposlenika i policijskih službenika u institucijama vlasti na svim nivoima;
- c) članova uprave, ovlaštenih i drugih lica u privrednim društvima, javnim preduzećima, javnim ustanovama i privatnim preduzećima;
- d) članova organa i drugih ovlaštenih lica u političkim strankama;
- e) ovlaštenih lica u kulturnim i sportskim ustanovama, fondacijama, udruženjima i nevladinim organizacijama.

Član 10.
(Nadležnost Agencije)

Nadležnosti Agencije su:

- a) izrada Strategije za borbu protiv korupcije, te izrada Akcionog plana za prevenciju korupcije;
- b) koordinacija i nadzor nad provođenjem Strategije i Akcionog plana, te davanje mišljenja i instrukcija o pitanju njihovog provođenja;
- c) koordinacija rada javnih institucija u sprečavanju korupcije i sukoba interesa, te analiza pravosnažnih odluka nadležnih organa za procesuiranje sukoba interesa s ciljem sagledavanja pojava koruptivnog djelovanja, obavještanje nadležnih institucija o zatečenom stanju, kao i preduzimanje ostalih neophodnih mjera u skladu sa zakonom;
- d) praćenje sukoba interesa, davanje preporuka za strategiju upravljanja sukobom interesa u pojedinačnim slučajevima, te izdavanje smjernica za politiku upravljanja sukobom interesa u institucijama vlasti;
- e) propisivanje jedinstvene metodologije za prikupljanje podataka o imovinskom stanju javnih službenika;

- f) u koordinaciji s nadležnim organima, analiziranje dostavljenih podataka s ciljem utvrđivanja pojava koruptivnog djelovanja, te preduzimanje neophodnih mjera u skladu sa zakonom;
- g) prikupljanje i analiziranje statističkih i drugih podataka, te informiranje svih relevantnih subjekata u Bosni i Hercegovini o rezultatima istraživanja;
- h) postupanje po zaprimljenim podnescima s indicijama koruptivnog ponašanja u skladu s važećim propisima;
- i) koordinacija rada institucija s javnim ovlaštenjima u suzbijanju korupcije;
- j) praćenje efekata primjene zakona i podzakonskih akata koji imaju za cilj prevenciju korupcije i davanje mišljenja i instrukcija o pitanju njihove primjene, iniciranje aktivnosti u vezi sa izmjenama i dopunama postojećih zakonskih rješenja i njihovo usklađivanje;
- k) saradnja s domaćim naučnim i stručnim organizacijama, medijima i nevladinim organizacijama po pitanju prevencije korupcije;
- l) saradnja s međunarodnim organizacijama, institucijama, inicijativama i organima;
- m) uspostavljanje i vođenje baze podataka prikupljenih u skladu s ovim zakonom;
- n) razvoj edukativnih programa po pitanju prevencije korupcije i borbe protiv korupcije, te nadzor nad njihovim provođenjem;
- o) javno publiciranje informacija o stanju korupcije;
- p) informiranje nadležnih institucija i javnosti o obavezama po osnovu međunarodnih pravnih akata, te davanje preporuka za njihovu realizaciju u vezi s prevencijom korupcije;
- r) propisivanje jedinstvene metodologije i smjernica za izradu planova integriteta i pružanje pomoći svim javnim institucijama u njihovoj realizaciji;
- s) i drugi poslovi u vezi s prevencijom korupcije.

Član 11.
(Oblici djelovanja)

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, Agencija donosi antikoruptivne mjere, preporuke i instrukcije, te daje mišljenja i pokreće inicijative.

POGLAVLJE II. IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE DIREKTORA AGENCIJE

Član 12.
(Rukovođenje Agencijom)

- (1) Agencijom rukovodi direktor.
- (2) Direktor ima dva zamjenika.
- (3) Direktor predstavlja Agenciju, izrađuje godišnji plan rada Agencije i prijedlog budžeta i upućuje ih u propisanu proceduru.
- (4) Direktor Agencije rukovodi i usmjerava obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije, osigurava zakonito funkcioniranje i trošenje sredstava Agencije.
- (5) Direktor Agencije odlučuje o pravima, obavezama i dužnostima zaposlenih u Agenciji, u skladu sa zakonom.

(6) Direktor Agencije obavlja i druge poslove i zadatke u skladu sa zakonom.

Član 13.
(Imenovanje direktora)

(1) Direktora Agencije imenuje Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na prijedlog posebne Komisije za izbor i praćenje rada Agencije, putem javnog konkursa, u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine, uz provjere koje se provode prilikom imenovanja članova Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

(2) Direktor Agencije imenuje se na mandat od pet godina, s mogućnošću još jednog ponovnog izbora.

(3) Direktor Agencije bira se među stručnjacima priznatim u odgovarajućoj oblasti.

(4) Za direktora Agencije može biti imenovano lice koje, osim općih uslova za rad u državnim institucijama Bosne i Hercegovine, ima visoku stručnu spremu, najmanje pet godina radnog iskustva na rukovodnim poslovima u odgovarajućoj oblasti i visok profesionalni i moralni ugled.

(5) Procedura izbora novog direktora Agencije pokreće se šest mjeseci prije isteka mandata aktuelnog direktora.

Član 14.
(Nespojivost s položajem direktora)

(1) Direktor ne smije obavljati nikakve druge funkcije - plaćene ili neplaćene - u privrednom društvu, političkoj stranci ili nevladinoj organizaciji, ne smije biti vlasnik udjela ili dioničar u nadziranoj firmi, niti biti član upravnog tijela, niti kontrolirati firmu, direktno ili indirektno.

(2) Direktor Agencije ne smije biti ni na kakvom položaju u drugim javnim i privatnim službama, političkim strankama, niti obavljati bilo kakav posao u domaćim, međunarodnim organizacijama ili lokalnim vlastima.

Član 15.
(Razrješenje direktora dužnosti)

(1) Postupak razrješenja direktora pokrenut će se u slučajevima kada direktor:

- a) podnese ostavku,
- b) protiv njega bude potvrđena optužnica,
- c) obavlja posao ili funkcije koje nisu spojive s položajem direktora, ili ako na bilo koji drugi način krši odredbe o nespojivosti iz člana 14. ovog Zakona,
- d) trajno izgubi mogućnost za obavljanje svog posla zbog bolesti ili smrti,
- e) prekrši Kodeks ponašanja Agencije za vrijeme izvršavanja svojih obaveza.

(2) Prijedlog za razrješenje direktora u skladu sa zakonom podnosi Komisija za izbor i praćenje rada Agencije.

Član 16.
(Zamjenici direktora Agencije)

Odredbe ovog Zakona koje se odnose na direktora Agencije primjenjuju se i na zamjenike direktora Agencije.

POGLAVLJE III. KOMISIJA ZA IZBOR I PRAĆENJE RADA AGENCIJE

Član 17.
(Komisija za izbor i praćenje rada Agencije)

- (1) Komisija za izbor i praćenje rada Agencije (u daljnjem tekstu: Komisija) ima devet članova: tri predstavnika iz Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, tri predstavnika iz Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, dva predstavnika akademske zajednice i jednog predstavnika nevladinog sektora.
- (2) Komisiju imenuje Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine.
- (3) Komisija donosi Poslovnik o svom radu.
- (4) Mandat članova Komisije traje četiri godine.
- (5) Tri mjeseca prije isteka mandata imenovanih članova Komisije, nadležne institucije pokreću postupak imenovanja novih članova.

Član 18.
(Nadležnosti Komisije)

- (1) Komisija ima sljedeće nadležnosti:
 - a) pokreće postupak za imenovanje direktora Agencije;
 - b) prima izvještaje o radu Agencije najmanje dva puta godišnje.
- (2) Komisija se ne smije miješati u svakodnevni rad Agencije, niti smije zatražiti informacije o pojedinačnim slučajevima.
- (3) Sjednice Komisije otvorene su za javnost.

Član 19.
(Obavljanje administrativno-stručnih poslova)

Administrativno-stručne poslove za potrebe Komisije iz člana 17. ovog Zakona obavlja Agencija.

POGLAVLJE IV. UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA AGENCIJE

Član 20.
(Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Agencije)

- (1) Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Agencije donosi direktor, uz saglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.
- (2) Kodeks ponašanja zaposlenih u Agenciji donosi direktor, uz saglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Član 21.
(Radnopravni status zaposlenih)

- (1) Plaće i naknade zaposlenih u Agenciji određene su Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09 i 75/09).
- (2) Zaposleni u Agenciji na stručnim poslovima imaju status državnih službenika, na koje se primjenjuje Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07 i 43/09). Ostali zaposleni na pomoćnim i tehničkim poslovima su zaposlenici, na koje se primjenjuje Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05 i 48/05).

POGLAVLJE V. KOORDINACIJA POLITIKA PREVENCIJE KORUPCIJE

Član 22.
(Obaveza razvijanja politike)

Entiteti, kantoni i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine usvojit će i razviti strategiju za borbu protiv korupcije i akcioni plan u skladu s općim principima utvrđenim u državnoj Strategiji za borbu protiv korupcije.

Član 23.

(Obaveza određivanja tijela za sprečavanje korupcije)

- (1) Entiteti, kantoni i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine mogu odrediti novu ili postojeću upravnu strukturu koja će biti zadužena za sprečavanje korupcije, izradu i provođenje strategije za borbu protiv korupcije i akcionih planova u tom entitetu ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.
- (2) Odredene strukture blisko će saradivati s Agencijom da bi se osiguralo pravovremeno i efikasno provođenje koordiniranih politika za borbu protiv korupcije.

POGLAVLJE VI. SARADNJA S DRUGIM TIJELIMA I ORGANIZACIJAMA

Član 24.

(Obavezna saradnja s Agencijom)

- (1) U obavljanju zadataka iz svoje nadležnosti, Agencija saraduje s drugim institucijama i agencijama na svim nivoima, javnim službama i drugim tijelima s javnim ovlaštenjima.
- (2) Institucije i agencije na svim nivoima, javne službe i druga tijela s javnim ovlaštenjem obavezna su da saraduju s Agencijom, te dostavljaju sve potrebne podatke i informacije po zahtjevu Agencije.

Član 25.

(Odnosi s javnošću)

- (1) U obavljanju poslova i zadataka Agencija će kontinuirano obavještavati javnost o svim aspektima korupcije.
- (2) Agencija će svoje izvještaje, analize i druge akte objavljivati na web-stranici Agencije ili na drugi način obavještavati javnost.

DIO TREĆI - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 26.

(Podzakonski akti)

- (1) U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, nadležne institucije izvršit će potrebna imenovanja i uspostaviti tijela predviđena ovim zakonom.
- (2) U roku od 90 dana od dana imenovanja, direktor Agencije donijet će pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i druge podzakonske akte.

Član 27.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a bit će objavljen i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Dr. Milorad Živković, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Sulejman Tihić, s. r.
